

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.307/2012/5.szám

A Kúria dr. Jakab Zoltán ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Szekeres Zsolt ügyvéd által képviselt I.r. alperes és a dr. Mohácsy Lénárd ügyvéd által képviselt II.r. alperes ellen tartozás megfizetése iránt a Győri Városi Bíróságon P.20.261/2011. számon indult és a Győri Törvényszék 2012. április 12-én kelt 1.Pf.20.080/2012/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az I.r. alperesnek 20.000 (húszezer) Ft, a II.r. alperesnek 25.400 (huszonötezer-négyszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

I.r. alperes 2008. március 16-ától 2008. július 1-jéig volt a perben nem álló V Bt beltagja, illetve önálló cégjegyzésre jogosult képviselője. A II.r. alperes 1998. március 16-ától a betéti társaság megszűnéséig, 2010. szeptember 2-áig kültagi jogviszonyba állt, és az említett betéti társaság nevében eljárva, 2008. július 8-a és 29-e között 2.543.878 Ft-ért fagyasztott félkész pékárut vásárolt a felperestől. A vételárat azonban nem fizette meg.

A felperes előbb keresetet benyújtva, majd a betéti társaság ellen elrendelt felszámolási eljárásban kívánta a céggel szembeni hitelezői igényét érvényesíteni. A betéti társaság azonban a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2010. július 14-én kelt 6.Fpk.08-08000774/11. számú végzésével anélkül került megszüntetésre, hogy a felperes hitelezői igénye kielégítést nyert volna.

A felperes a módosított keresetével elsődlegesen az alperesek egyetemleges, másodlagosan a II.r. alperes, harmadlagosan az I.r.

alperes kötelezését kérte 2.543.078 Ft és késedelmi kamatainak megfizetésére.

Előadta, hogy az alperesek a Ptk. 4. § /1/, illetve 5. § /1/ és /2/ bekezdésében foglaltakat megsértve, rosszhiszeműen, tisztességtelenül, együttműködési kötelezettségük figyelmen kívül hagyásával, jogaikkal visszaélve jártak el, amikor nem adtak tájékoztatást az I.r. alperes beltagi jogviszonyának, illetve képviseleti jogosultságának megszűnéséről. Állította, hogy ezáltal, jogellenesen, a keresetben megjelölt összegű kárt okoztak neki. Kártérítési felelősségük a Ptk. 339.§ alapján is fennáll.

A felperes kifejtette azt is, az alpereseket, mint a betéti társaság alkalmazottait a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166-173. §-ai alapján is - egyetemes - kártérítési kötelezettség terheli.

Hivatkozott arra is, hogy a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 108. § /1/ bekezdése alapján az I.r. alperest mögöttes, korlátlan helytállási kötelezettség is terheli a betéti társaság vagyonával nem fedezett tartozásért. Beltagi jogviszonya megszűnésének bizonyítása esetén pedig ugyanilyen helytállásra köteles a II.r. alperes is, mert a betéti társaság nem működhet korlátlanul helytállásra köteles tag nélkül. Állította, ezt a vélekedését a Gt. 110.§ /2/ bekezdése is alátámasztja, mivel az I.r. alperes beltagi mivolta miatt gyakorolható képviseleti jogának megszűnését követően, a kültagot a betéti társaság üzletvezetésre és képviseletre jogosult tagjának kell tekinteni.

Utalt arra is, a rendelkezésre álló iratok, az azokból megállapítható tények bizonyítják azt is, a II.r. alperes az őt, mint kültagot terhelő korlátozott felelősségével visszaélt. A Gt. 50.§ /1/-/3/ bekezdése értelmében ezért, e jogcímen is fennáll a kártérítésre alapított fizetési kötelezettsége.

Az I.r. alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a betéti társaságot terhelő perbeli tartozás a tagsági jogviszonyának megszűnését követően keletkezett. A Gt. 104. § /1/ bekezdése értelmében ezért nem terheli helytállási kötelezettség. Vitatta, hogy a perbeli igény elbírálására az Mt. szabályai - amelyek a munkavállaló és a munkáltató közötti jogviszonyra vonatkoznak - alkalmazandók. Állította, a felperes az általa hivatkozott Ptk., illetve Gt. szabályaira alapított, a marasztalást megalapozó jogszabályi feltételek fennállását nem bizonyította.

A II.r. alperes a 20.000 Ft-os kültagi betétjének erejéig a keresetnek helyt adást nem ellenezte. Azt meghaladóan a felperesi kereset elutasítását kérte. Előadta, a Gt. 108. § /1/ bekezdése szerint a betéti társaság tartozásáért nem terheli korlátlan helytállási kötelezettség. Az I.r. alperessel azonosan, vitatta, hogy a felperes bizonyította a keresetlevélben megjelölt egyéb

jogcímeiken fennálló marasztalást megalapozó feltételek megvalósulását.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte a II.r. alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.000 Ft-ot, valamint ennek 2008. július 22-étől a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatait. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését helybenhagyta.

Határozatának indokolásában kifejtette: az első fokon eljáró bíróság a keresettel érintett körben a bizonyítási eljárást a szükséges és egyben elégséges mértékben lefolytatta. A beszerzett bizonyítékokat a Pp. 206. §-ának megfelelően, a maguk összességében értékelve, helyes tényállást állapított meg. Az abból levont jogi következtetései is, miszerint az alperesek helytállási kötelezettsége nem áll fenn, okszerűek. Az I.r. alperes, a tagsági jogviszonyának a felperesi követelés keletkezését megelőző megszűnése, a II.r. alperes, a kültagi jogviszonya miatt nem felel, a Gt. 108. § /1/ bekezdése értelmében.

A másodfokú bíróság helyesnek tartotta azt a megállapítást is, hogy ez utóbbi alperes felelőssége a Gt. 109. § /4/ bekezdése alapján sem állhat fenn, mivel ő a kültagi jogviszonyát megelőzően sem volt a betéti társaságnak beltagja.

A másodfokú bíróság egyetértett abban is az elsőfokú bírósággal, hogy a felperes a bizonyítási teherre vonatkozó kioktatás, illetve a bizonyítékok előterjesztésére vonatkozó felhívás ellenére sem bizonyította, hogy a II.r. alperes a korlátozott felelősségével történt visszaélése miatt helytállásra lenne köteles a Gt. 50. § /3/ bekezdése szerint.

A törvényszék helyesnek tartotta azt az elsőfokú bírósági álláspontot is, hogy az Mt. rendelkezései, a felperes által megjelölt Mt. 160-173. §-ai a munkáltató és a munkavállaló közötti jogviszonyban irányadók, a munkavállalónak a munkáltatóval szembeni kártérítési felelősségét szabályozzák, így a jelen polgári jogi jogvita során nem alkalmazhatók.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően úgy ítélte továbbá, hogy a felperes sem a Ptk. 339. § /1/ bekezdésében, sem a Ptk. 4. § /1/ és /4/ bekezdésében, illetve 5. § /1/ és /2/ bekezdésében írt, az alperesek marasztalását megalapozó feltételeket nem bizonyította, bár e tekintetben is az őt terhelő bizonyításról, a bizonyítás elmaradásának következményeiről megfelelő bírósági tájékoztatást kapott.

A felperes a jogerős ítélettel szembeni felülvizsgálati kérelmében, elsődlegesen kérte annak hatályon kívül helyezését és új határozat meghozatalával az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részben

történő megváltoztatását, a teljes keresetének való helyt adást. Másodlagosan indítványozta a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az eljárás első-, vagy másodfokú bírósága új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását.

Előadta, hogy a támadott határozat a Gt. 108. § /1/ bekezdését, illetve a Pp. 206. § /1/ bekezdését sérti. A Gt. 108. § /1/ bekezdése értelmében ugyanis a betéti társaság legalább egy tagjának korlátlanul helyt kell állnia a társasági vagyron által nem fedezett követelésekért.

A felperes sérelmezte, az eljárás bíróságok nem értékelték, hogy az I.r. alperes tagsági jogviszonyának visszamenőleges hatályú törlésére csak 2008. szeptember 5-én, annak közzétételére 2008. október 2-án - a perbeli tartozást megalapozó számlák esedékességét követően - került sor.

Állította, a Ptk. 4. § /1/ bekezdésének, 5. § /1/ és /2/ bekezdésének alperesek általi megsértését bizonyította, azzal a perben nem vitatott ténnyel, hogy nem adtak tájékoztatást részére az I.r. alperes tagsági jogviszonya és képviseleti jogosultságának megszüntetéséről.

A felperes véleménye szerint, az eljárás bíróságoknak a rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján arra kellett volna következtetniük, hogy a II.r. alperes - akár az I.r. alperessel egyeztetett módon, akár anélkül - felelős a perbeli tartozás keletkezéséért. Kirívóan nagy összegű megrendelést adott, rövid időn belül, a bt. képviseletében eljárva, nyilvánvalóan annak tudatában, hogy az a szerződés szerinti fizetési kötelezettségének nem fog eleget tenni.

A felperes utalt arra is, hogy a betéti társaság felszámolására a felperesi igény érvényesítését követően került sor. Hangsúlyozta, az alperesek rosszhiszeműségét igazolja a tények, események időbelisége. Vitatta, hogy az általa rendelkezésre bocsátott bizonyítékokon túl, az alperesek tisztességtelen szándékát módjában állt volna egyéb, további bizonyítási eszköz felhasználásával bizonyítani.

Az alperesek a felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályban fenntartását kérték. Az I.r. alperes a perbeli követelések keletkezését megelőző beltagi jogviszonyának megszűnésére hivatkozott. Állította, hogy éppen a II.r. alperessel történő együttműködés hiánya miatt mondta fel azonnali hatállyal a tagsági jogviszonyát, mondott le az üzletvezetői tisztségéről. Tagadta, hogy a betéti társaság nevében, a II.r. alperes által tett megrendelésekről tudomása volt.

A II.r. alperes a kültagi jogviszonyából eredő, korlátozott helytállási kötelezettségére hivatkozott. Vitatta, hogy a felperes bizonyította e felelősségével való visszaélést. A II.r. alperes utalt arra is, hogy a Ptk. alapelveinek betartása a felperes és a betéti társaság közötti jogviszonyban értékelendő.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, a Pp. 275. § /2/ bekezdése alapján. Megállapította, hogy a támadott határozat nem sérti a felperes által megjelölt Gt. 108. § /1/ bekezdését, illetve a Pp. 206. § /1/ bekezdésének előírásait.

A Gt. 9. § /2/ bekezdése szerint a gazdasági társaságoknak és tagjaiknak a törvényben nem szabályozott vagyoni és személyi viszonyaira alkalmazandók a Ptk. szabályai.

A felperes a perben nem álló V Bt.-vel kötött adásvételi szerződésből származó, az említett cég vagyonának hiányában nem fedezett követelésének érvényesítése végett lépett fel az alperesekkel szemben.

Az I.r. alperes a betéti társaság korlátlan helytállásra köteles beltagja volt. A vele szembeni igényt ezért a Gt. megelőzően ismertetett 9.§ /2/ bekezdése folytán nem a Ptk. előírásai, hanem a Gt. 108. § /3/ bekezdése szerint alkalmazandó Gt. 104. § /1/ bekezdésének speciális szabályai alapján kellett elbírálni. Ez azt tartalmazza: a társaságtól megváló, korlátlanul helytállásra köteles tag, a tagsági jogviszonya megszűnésétől számított 5 éves jogvesztő határidőn belül ugyanúgy felel a társaságnak harmadik személlyel szemben fennálló, a tagsági jogviszonya megszűnése előtt keletkezett tartozásaiért, mint ahogy a tagsági jogviszonya fennállta alatt felelt. Ebből következik, a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy követelése még az I.r. alperes tagsági jogviszonyának fennállását megelőzően keletkezett. Az I.r. alperes az iratokhoz becsatolt 2008. június 25-én kelt nyilatkozatával, a felperes által mellékelte 2008. szeptember 5-én hozott Cg.08-06-007319/40. számú cégbírósi végzéssel, a 9. sorszám alatti cégmásolattal, a Céglőny 2008. október 2-i kivonatával bizonyította, hogy a beltági jogviszonya 2008. július 1-jével megszűnt. Ez az időpont tehát korábbi, mint a felperes által becsatolt számlákkal igazolt, 2008. július 8-a és 2008. július 29-e közötti időszakra eső teljesítések miatt, 2008. július 22-e és 2008. augusztus 9-e közötti időszakban esedékessé vált tartozások keletkezése. Ebből következően, amint azt a jogerős ítélet helytállón tartalmazza, az I.r. alperessel szembeni felperesi igény nem volt megalapozott.

A felperes a II.r. alperessel szemben - kültagi jogviszonyára tekintettel - a Gt. 9. § /2/ bekezdése értelmében ugyancsak nem a Ptk. szabályai hanem - a Gt. 108. § /1/ bekezdése, illetve 50. § /3/ bekezdése alapján érvényesíthetett igényt a perrel érintett betéti társaság tartozásai miatt. Az eljáró bíróságok okszerűen következtettek arra, hogy a felperes az említett alperes helytállási kötelezettségének a Gt. 50. § /3/ bekezdése folytán irányadó Gt.50.§ /1/, illetve /2/ bekezdésében írt feltételek

fennállását nem igazolta. Nem bizonyította, hogy a betéti társaságnak, a II.r. alperesnek felróható okból nem volt vagyona a felperesi igény kielégítésére. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem volt megállapítható kétséget kizáróan, hogy a cég tartozásának fedezetül szolgáló vagyon hiánya a kültag magatartásától független okra, esetleg neki nem felróható, téves üzleti döntésre vezethető-e vissza, vagy szándékos jogellenesen kárt okozó magatartására. A Pp. 164. § /1/ bekezdése értelmében e bizonyítatlanság következményét a felperesnek kell viselnie.

A Kúria mindezekre tekintettel a felperes által állított jogszabálysértéseket megállapítani nem tudta, és a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó 78. § /1/ bekezdése értelmében köteles a felperes az alperesek jogi képviselőinek munkadíjából álló, felülvizsgálati eljárási költséget megtéríteni. A Kúria annak mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.)IM rendelet 3. § /5/, illetve /6/ bekezdése alapján, az elvégzett munka arányában, a pertárgy értékére figyelemmel határozta meg azzal, hogy a II.r. alperes jogi képviselőjének munkadíja az általános forgalmi adót is tartalmazza a 4/A. § /1/ bekezdése szerint.

Budapest, 2013. április 18.

Dr.Bodor Mária sk.a tanács elnöke, Dr.Pethőné dr.Kovács Ágnes
sk.előadó-bíró, Dr.Csóke Andrea sk.bíró